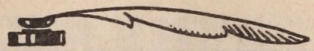

IRODALOM

Dr. Dudich Endre: Az Aggteleki cseppkőbarlang és környéke, többi barlangjaink áttekintésével. Bpest: Kir. Magyar Természettudományi Társulat, 1932. 186 o., 4 tábla és 1 térkép. — A szerző népszerű munkája az Aggteleki-barlangról. Több évi tudományos kutatás népszerű feldolgozása, valamint a barlang részletes és pontos leírása. A több fejezetre oszló kis mű először a karsztüreményeket és a Gömör—tornai-karsztvidéket ismerteti, majd a második fejezet a barlangok keletkezésével és az Aggteleki barlang kialakulásával foglalkozik. A harmadik fejezetben a cseppkőképződés magyarázatát, a barlang érdekesebb és szebb cseppkőveinek ismertetését találjuk. A következő fejezetekben a feltárás történetét, valamint a barlang általános topografiáját és kalauzszerű ismertetését kapjuk. Végül a barlangban lakott kőkori ember maradványaival és a barlang természetrajzi sajátágaival, állat- és növényvilágával ismerkedünk meg. Ezután mint különálló rész a Sajó—Bódva-köz ismeretlen szépségeinek leírása, illetve turistakalauza következik a vidék kartografusától, *Lendvay Károlytól*. Végül ismét a szerző tollából a többi hazai barlangunk kivonatos, rövid leírását és az aggteleki, valamint a többi barlangok irodalmának jegyzékét találjuk. A kis munka, mely 60 szövegek közötti képpel, 4 táblával és egy aggtelekkörnyéki 1:200,000 térképpel van illusztrálva, nemcsak a turisták, a barlangot és környékét felkeresők részletes és pontos útmutatójává, hanem a tudományos színvonalon, de mégis népszerűen megírt érdekes fejtegetéseivel fogva minden természetkedvelőnek élvezetes olvasmányul szolgálhat. —*viszky.*

Dudich Endre dr.: Biologie der Aggtelekker Tropsteinhöhle „Baradla“ in Ungarn. Wien: Speläolog. Inst. 1932. XII. 246 o. 19 tábla. — A barlangok kutatásának egyik ágát képezi a barlangok állatvilágának megismerése is. Ez azonban eddig pusztán csak a barlangokból kikerült állatok meghatározásából, leírásából állott és az egyes kutatók nem foglalkoztak az állatok barlangi életmódjával, egymáshoz való viszonyával, életjelenségeivel, stb., stb. Jelen munka, mely az Aggteleki barlang biológiáját adja, már nemcsak az állatoknak, hanem a barlangban levő minden élő és szerves anyagnak egymásrahatásával, életviszonyaival, életjelenségeivel és az ezekre ható fizikai tényezőkkel is foglalkozik. A mű, mely a szerző többéves kutatásainak eredménye, három részre oszlik. Az első rész a barlang állatvilágának és flórájának rendszertani ismertetése mellett a barlang pontos topografiáját és fiziografiai viszonyait adja. A második rész a barlang fiziológiai hatásait és az életközösséget tárgyalja. A harmadik részben pedig az egész életkomplexum rövid összefoglalását találjuk. Ezenkívül a barlang irodalmának részletes jegyzéke egészíti ki a munkát, melyhez a 22 szövegekben és 19 táblán kívül még 22 különféle táblázat is járul. A művel, melyből nemcsak a barlang élővilágát ismerjük meg, hanem a barlangok kutatásának egy teljesen új tudományos módszerét is kapjuk, a szerző, ki a Magyar Nemzeti Múzeum Állattárának öre és egyet. m. tanár, nemcsak mint zoológus alkotott kiválót, hanem mint barlangkutató valóságos alapját vetette meg a barlangok rendszeres tudományos kutatásának. A munka az osztrák barlangtani intézet „Speläologische Monographien“ c. tudományos sorozatában jelent meg s így nemcsak hazánkban, hanem külföldön is méltó elismerést szerzett úgy szerzőjének, mint az egész tudományos magyar barlangkutatásnak. —*viszky.*

Tókos Károly: Kalauz az Aggteleki cseppkőbarlanghoz. Putnok: S. Tápody Á. kny. 1930. 10 o. — Pár oldalas kis ismertetés a barlangról, melyben a szerző, ki a barlang gondnoka, kissé nagyobb lelkesedéssel, mint pontosság-gal igyekszik a nagyközönség figyelmét a barlangra felhívni. Sajtóhibának nem nevezhető néhány téves adata mellett (nem 140, hanem csak 104 betonhíd van a barlangban, nem *Wass Imre*, hanem *Vass Imre*, stb., stb.) a barlang ó- és Uj-ág osztályozása eddig ismeretlen fogalom volt és az újabb felfedezésekkel kapcsolatban zavarokeltető. Sajnos, a barlang nem „a földkerekség legnagyobb cseppkőbarlangja“, hanem csak hazánk és úgyszintén, sajnos, az